

طولانی ترین مسیر تجاری ایران
در سیاست تأثیر بسیاری داشت

این بازار

چرخ سیاست مملکت را می چرخاند

نویسنده: روزنامه نگار
بازار بزازها دومین راسته قدیمی بازار و جزو طولانی ترین بازارهای ایران است. این بازار قدیمی از خیابان ۱۵ خرداد شروع می شود و تا نزدیکی خیابان مولوی ادامه دارد. به همین دلیل از خیابان ۱۵ خرداد تا چهارسوق را به بازار بزازها و از آنجا تا کوچه حمام چال به بازار عباس آباد معروف است. در بازار بزازها پارچه های نخ، پشمی و ابریشمی از چیت و چلووار گرفته تا کرباس، متقال، کتان، مخمل، حریر، ممل، مخمل، زربفت های یزد، شال های کشمیر، پارچه های زری دوزی شده اصفهان، قدک نخ قزوین، وال، تور، فاستونی و عبا لار به مشتریان فروخته می شد. مشتریان این بازار بیشتر خانم ها بودند و مثل همیشه گاهی از چندین مغازه قیمت پارچه را می پرسیدند و بعد از کلی چانه زنی باز هم پارچه ای نمی خریدند و دست خالی به خانه برمی گشتند. به همین دلیل فروشندگان سعی می کردند مشتریان واقعی (به قول خودشان مشتریان یخچر) را بشناسند تا با زبان چرب و نرم تری گفت و گو کنند و جنس شان را به آنها بفروشند. آن روزها بازار خیاط ها هم در ادامه بازار بزازها قرار داشت و خیلی از خریداران پارچه بعد از چانه زنی و خرید در بازار بزازها راهی بازار خیاط ها می شدند تا پارچه را برای دوخت لباس به دست خیاط های زیر دست بسیارند. در بسیاری از کتاب ها، از جمله کتاب «تهران در گذشته و حال» صفحه ۱۴۷ نوشته شده آن دو بازار در امتداد هم در اصل یکی بودند.
جعفر شهری در کتاب تهران قدیم می گوید: «این بازار چرخ سیاست مملکت را می چرخاند و پول های کلانی که از جانب ارباب و صاحب می رسید، اول در این بازار تقسیم می شد. بازار بزازها در وضع سیاسی آن زمان تأثیر کلی داشت و باز و بسته بودنش می توانست شهر را به آشوب بکشد یا آرام کند.»

این روایت تهران را با اسکن این کیو آر کد ببینید.

دوستی ها و دعاها پای شیرهای فشاری آب

بهاره خسروی
روزنامه نگار
در روزگاری که هنوز تهران استخوان نترکانده بود و تعداد محله های آن کمتر از انگشتان یک دست بود، دسترسی به امکانات رفاهی مانند آب و برق و... کار چندان ساده ای نبود. یکی از این امکانات آب تصفیه شده و سالم بود، اما اجرای توسعه و پیشرفت شهر تهران که روی کاغذ آمد، طرح سراسری لوله کشی آب هم مطرح شد. البته اجرای طرح های توسعه پایتخت سال های زیادی زمان برد. آنطور که در منابع تاریخی آمده در دوره پهلوی دوم، میان سال های ۱۳۲۴ تا ۱۳۴۷ شمسی، بیش از ۴۷۰ شیر فشاری در چهارراه ها، ابتدای کوچه ها، گذرها و میدان های اصلی شهر تهران نصب شد تا عموم مردم به آب بهداشتی و تمیز دسترسی داشته باشند.
این شیرهای فشاری ابتدا، بیشتر سهم اهالی مرکزی تهران مانند بازار، عودالجان،

این روایت تهران را با اسکن این کیو آر کد ببینید.

عمارت موزه زمان

حسن حسینی زاده
روزنامه نگار
موزه تماشاگه زمان، برای علاقه مندان به ساعت های قدیمی و منحصر به فرد، یک بهشت واقعی است. اما اگر از ساعت های منحصر به فرد این موزه بگذریم، بنای اصلی آن نیز یک اثر هنری و تاریخی است که قصای شنیدنی دارد. داستان این عمارت زیبا را در ادامه بخوانید. شاید باورش سخت باشد که عمارت زیبا و دلربای موزه تماشاگه زمان که امروز صدها ساعت تاریخی و منحصر به فرد را در دل خود جای داده است، یک روز بنایی خشت و گلی و فرسوده بود. پیشینه این عمارت به دوران محمدشاه قاجار برمی گردد؛ یعنی به همان دوران که این عمارت زیبا، بنایی خشت و گلی در یک باغ وسیع بود. داستان بازسازی این عمارت و نونوار شدن آن با تاجری معروف به نام «حسن خداداد» صنعتگر و مالک میدان بار مرکزی تهران گره خورده است.

این روایت تهران را با اسکن این کیو آر کد ببینید.

اعدام نخستین قاتل زنجیرهای در توپخانه

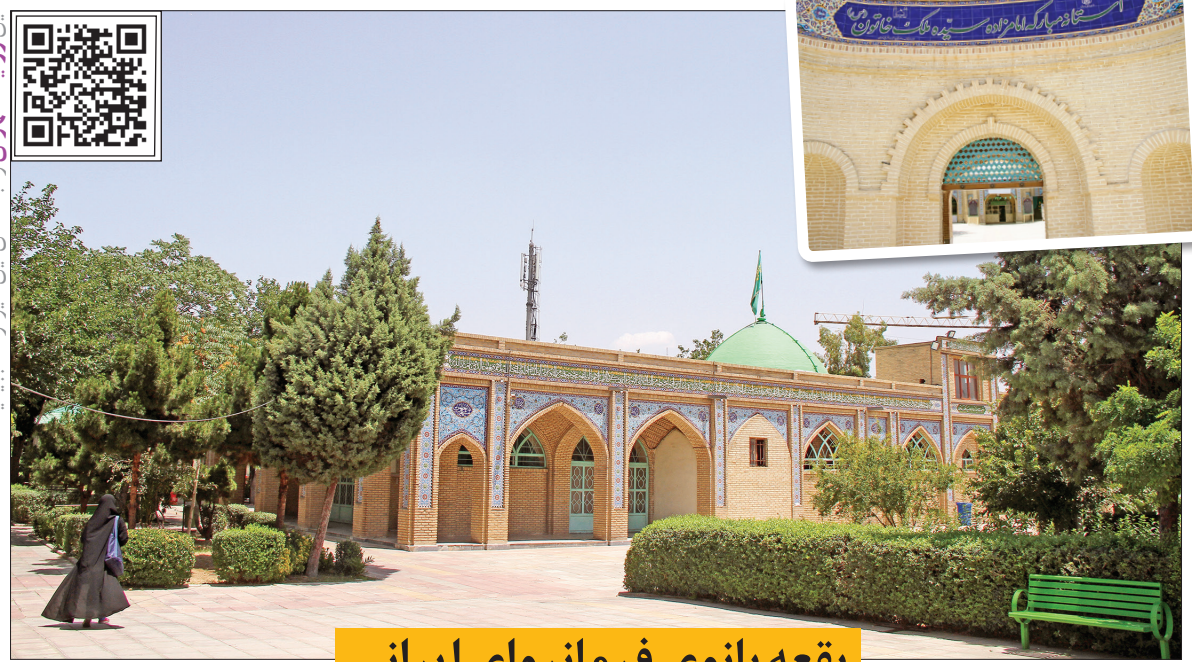
و یک خواهر داشت. یکی از برادرانش در بغداد قهوه خانه ای به پا کرد و اصغر نیز نزد او مشغول به کار شد. او طی زندگی در عراق داستان قتل هایش را آغاز کرد، در این کشور ۲۵ کودک را به قتل رساند و پس از مدت ها تحمل حبس از زندان آزاد شد و بار دیگر دست به ارتکاب قتل کودک دیگری زد و بلافاصله از عراق به ایران فرار کرد. او در ایران هم کودکان را می کشت و جسدشان را در جاهای جنوب تهران می انداخت.
طولی نکشید که گزارش های متعددی به پلیس مبنی بر پیدا کردن سربهای بریده در کوره ها و قنات های منطقه شترخان تهران رسید و سرانجام در سحرگاه چهارشنبه ۶ تیر ۱۳۱۳ حکم اعدام او در میدان توپخانه و در مقابل تشکیلات نظمیه مملکتی اجرا شد.

زهرا بلندی
روزنامه نگار
یکی از اعدام های مهمی که در میدان توپخانه انجام شده و در ذهن مردم ثبت شده، اعدام اصغر قاتل است. علی اصغر بروجردی، معروف به اصغر قاتل، فردی ایرانی بود که مدت ها در عراق زندگی می کرد. او در سال ۱۲۷۲ هجری شمسی به دنیا آمد. پدر بزرگش، زلفعلی، راهزنی بود که در بروجرد، ملایر و اراک کاروان ها را غارت می کرد و در این راه اگر لازم بود آدم هم می کشت.
پدر اصغر نیز علی میرزا، از دزدی و آدم کشتن، هیچ کم نداشت. مشهور است که ۴۰ نفر را به دست خود به قتل رسانده بود و تحت تعقیب پلیس ناچار به همراه خانواده به بغداد گریخت، اما روایت دیگری نیز وجود دارد که او به دست قزاق ها در ایران کشته شد و خانواده اش به عراق رفتند. اصغر ۲ برادر به نام های رضا و تقی

این روایت تهران را با اسکن این کیو آر کد ببینید.

بقعه بانوی فرمانروای ایرانی

بسیاری را آباد کرد، به وضع لشکرپاناش توجه خاص داشت، با وزرا و کارگزاران بی واسطه سخن می گفت و پاسخ قاصدان در سراسر کشور را شایسته می داد. دربار او محل رفت و آمد دانشمندان، ادبا و فلاسفه بود و حکیم ابوعلی سینا نیز مدتی را در گذشت. بقعه او در خیابان خاوران، خیابان شهید برادران سجادی، هشتمتری ملایری قرار دارد. بنای زیارتگاه او شامل بقعه، ایوان و رواق است. همچنین حرم به شکل مستطیل است با ۴ شاه نشین عمیق و تودار که در ۴ طرف قرار گرفته است.
سیده ملک خاتون از مروجان و مبلغان شیعه بود و نسب ایشان با آئسل به امام موسی کاظم (ع) می رسید و از سادات مازندران بودند. بازسازی و رسیدگی به وضعیت این بقعه تاریخی سال ها قبل با مشارکت شهرداری تهران انجام شده است.

این روایت تهران را با اسکن این کیو آر کد ببینید.

مریم قاسمی
روزنامه نگار

زیارتگاه سیده ملک خاتون در خیابان خاوران، محله مینایی، یکی از زیارتگاه های قدیمی تهران است و یادآور کسی است که به ملکه فخرالدوله دلمی مشهور بود و سال ۴۰۶ شمسی در گذشت، اما قدمت بقعه او به حدود ۲ قرن پیش بازمی گردد.
سیده ملک خاتون نخستین زنی است که پس از ورود اسلام به ایران و مقارن عهد حکیم ابوعلی سینا به حکومت رسید. در واقع، او نخستین زن فرمانروای ایرانی در دوره آل بویه بود که به مدت ۳۲ سال حکومت کرد. سیده ملک خاتون به گفته تاریخ دانان، مادر مویلدوله و فخرالدوله دلمی است، در جوانی همسرش را از دست داد و چون فرزندانش کوچک بودند او به نیابت از فرزندان حکومت داری می کرد.
سیده ملک خاتون در آداب ملک داری بسیار گوشا و توانا بود. چنان که سرزمین های